

Гудзь Т. П. Принципи діагностики фінансової рівноваги підприємства / Т.П. Гудзь // Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2015р., м. Луцьк). – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2015. – С. 182-183.

УДК 658.14/17

Гудзь Тетяна Павлівна

доцент кафедри фінансів

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

**ПРИНЦИПИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ
ПІДПРИЄМСТВА**

Сучасна економічна наука для оцінки фінансової рівноваги підприємства застосовує методи комплексної оцінки, які мають універсальний характер, оскільки базуються на врахуванні різних сторін діяльності підприємства. Втім, застосування інструментів широкого спектру призначення не дає точного розуміння стану фінансової рівноваги, яких може бути декілька. Проблеми оцінки фінансової рівноваги підприємства вивчали такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Унковська Т.Є., Белоліпецький В.Г., Терещенко О.О., Бланк І.О., Полінкевич О.М., Костирко Л.А., Абрютіна М.С., Лігоненко Л.О., Гонтарева І.В., Коласс Б. та інші.

Діагностика фінансової рівноваги має базуватися на таких принципах: комплексності, системності, об'єктивності, диференційованості, інтегрованості, адаптивності.

Для забезпечення комплексного аналізу стану фінансової рівноваги застосовувана методика має враховувати внутрішні та зовнішні фактори її формування у взаємозв'язку між собою. До основних внутрішніх фінансових факторів належать: структура капіталу, структура джерел фінансування оборотних коштів та довгострокових активів, чистий грошовий потік, якість дебіторської і кредиторської заборгованості, доходи, витрати та фінансові результати, тривалість фінансового циклу, точка беззбитковості. Важливими зовнішніми монетарними чинниками фінансової рівноваги підприємства, які схильні до проявів високої частоти коливань у короткостроковому періоді, є: відсоткова ставка, валютний курс та індекс інфляції [1, с. 63-68].

Комплексність означає вивчення взаємозв'язків між об'єктом впливу та факторами які його породжують, а також між самими чинниками. Процеси взаємодії факторів вимагають застосування спеціальних методик їх вивчення. Особливу увагу слід приділяти ланцюговим реакціям, які провокуються зовнішніми імпульсами і мають ряд послідовних множинних коливань у фінансовій сфері. Насьогодні найскладнішою для аналізу залишається сфера несистемних випадкових факторів впливу, вивчення яких здійснюється за допомогою імітаційного моделювання.

Тісно пов'язаним із комплексністю є принцип системності діагностики фінансової рівноваги підприємства. Системність означає вивчення явища у взаємозв'язку всіх його елементів. Ми виходимо із розуміння фінансової

рівноваги як складного явища, яке є частиною циклічного розвитку фінансового стану підприємства. У зв'язку з цим, на нашу думку, існує необхідність розробки такої методики оцінки фінансової рівноваги підприємства, яка дозволить класифікувати такі її стани, як: статична фінансова рівновага, біфуркаційний фінансовий стан, фінансова криза, динамічна рівновага, деталізована за рівнями упорядкованості.

В цілому два попередні принципи діагностики фінансової рівноваги підприємства обумовлюють вимогу об'єктивності одержаних аналітичних висновків. Всебічність та повнота результатів аналізу стану фінансової рівноваги підприємства досягається тільки у разі застосування системного набору методів та інструментів. До нього мають входити: рейтингове оцінювання, порівняльний аналіз, моделі прогнозування, експертні методи оцінки та імітаційне моделювання. Це дозволить забезпечити не лише ґрунтовний аналіз стану фінансової рівноваги підприємства, а й оцінити сукупність факторів його формування.

Принцип об'єктивності доповнюється принципом диференційованості. Його сутність полягає у тому, що динамічна рівновага являє собою сукупність станів, які підлягають ідентифікації. Ми виділяємо наступні рівні упорядкованості фінансової рівноваги: перший рівень – це синхронізація грошових потоків; другий – дотримання «золотого правила балансу» та «золотого правила фінансування»; третій – збалансування ліквідності, прибутковості та ризику; четвертий – забезпечення стабільного росту вартості бізнесу.

Принцип адаптивності діагностики фінансової рівноваги підприємства передбачає забезпечення гнучкості методів її проведення. Функціонуванню підприємства властива певна невизначеність його фінансового стану у майбутньому через високу плинність сучасних умов зовнішнього середовища. Тому важливо забезпечити адаптивність методики оцінки фінансової рівноваги шляхом формування її потенційної можливості до зміни набору факторів впливу на рівноважний фінансовий стан підприємства.

Принцип інтегрованості передбачає, що діагностика фінансової рівноваги підприємства має бути невід'ємною складовою цілісної системи ретроспективного аналізу діяльності підприємства та складення її прогнозів на довго- і короткострокову перспективу. Фінансова рівновага як основа життєздатності економічної системи не може оцінюватися відособлено від інших сторін її функціонування. Тим більше не можна заперечити той факт, що рівноважний фінансовий стан підприємства істотно залежить від нефінансових факторів таких, як: техніко-технологічний рівень, інноваційний розвиток, професійність менеджменту та інформаційне поле функціонування.

Подальші наукові дослідження у даному напрямку передбачають розробку методики діагностики фінансової рівноваги підприємства на основі, обґрунтованих вище, принципів.

Список використаної літератури:

1. Єгоричева С.Б. Вплив механізму монетарної трансмісії на фінансовий стан підприємств / С.Б. Єгоричева, Т.П. Гудзь // *Фінанси України*. – 2013. – №8. – С. 62-72.